

Socialismul în morală.

— Despre căsătorie. —

A fi frumoasă și a cuceri: eată misiunea ce a sădit natura în femeie.

Frumseța este în adevăr menirea femeii. Nu 'mi-ar fi greu a documenta chiar, că vieța nu cere altceva femeii decât să fie frumoasă. Ear' femeie urită peste tot nu există. Pe scara nesfârșită a frumseții, cine ar pute fixa unde începe și unde sfârșește frumseța.

Dar în mersul progresiv al societății a evoluat firește și rolul femeii. Vieța socială a făcut din frumsețea femeii noi și însemnați factori existenței.

Două sunt considerațiunile sociale ale părinților de azi: să-și mărite fetele pentru-că e o rușine să îmbătrânească și să le mărite ca să fie cineva care să le poarte mai departe de grijă.

Nu legătura sfântă a dragostei unește tinera păreche, ci îngrijirea reciprocă a existenței. Taina sfântă a căsătoriei, iubirea ideală, sentimentele inimii, pentru marea mulțime a femeilor sunt numai mijloace cari slujesc existența.

Se pare poate paradox, dar educația feminină e astăzi în acel chip întocmită că nu se cresc pentru viața femeii ci fetei.

Când se termină educația, plânda ființa intră în vieța ca fată perfectă. Dar la noul cămin nu duce cu sine nici o calificare. În momentul ce a părăsit altarul din lungul șir de ani al școlii, din rezultatul educației nu-i mai rămâne nimic. Se convinge, că vieța nu e așa precum a văzut-o, că ceea-ce a crezut că știe, nu știe, ori o știe rău, că despre ce a crezut că e totul, în realitate nu e nimic. Fata care a căpătat cea mai aleasă creștere, ca tinera femeie este însăși stingăcia, și rid de ea servitoarele.

De altfel educația aceasta nici nu e făcută în vederea vieții viitoare ci numai pentru timpul — l-am putea numi de tranziție — în care reușește a-și câștiga bărbat. Nu se face educația femeii ci a fetei care se mărită.

Și mai caracteristic e, că o educație mai serioasă dacă i-se dă fetei asta se face numai pentru cazul dacă nu se mărită. În cazul acesta știe da ore de pian, se face instructoră, în timpul mai nou câștigă diplomă de advocat și medic. Tot atâtea mijloace de existență, de care nu are lipsă îndată-ce vre-o coniectură de căsătorie îi asigură mai favorabil existența.

Și precum idealul bărbatului este, că prin calificări și avere să ajungă la o tot mai înaltă formă a vieții, a femeii este ca prin avere și educație să se califice pentru bărbatul de aceștia. Li-se dă educația aleasă, îmbrăcăminte de modă să viră în societățile cari stau deasupra societății căreia aparțin.

Se afirmă tendința transcendentă și în relațiile vieții femeii și în chipul acesta femeia — care de altfel ar fi scutită de luptele vieții — se amestecă și ea în virtețul acesta nebun în care se sbat bărbatul.

Statistica ne arată că în număr general sunt mai mulți bărbatul decât femeii și sunt sociologi cari reduc la fenomenul acesta împuținarea...

pat) și „Bantazal“ și „Caspel“ agățați de câte o pulpană a părintelui lor sunt gata să se urce până la obrazul lui. El s'aplecă și-i sărută, și iar îl sărută cu sete, și odată se 'neacă și izbucnește într'un plâns zăcînat.

Soția lui, privind zăbindă spre grup, zărește revolverul, tresare, se repede, îl zmucește, îl aruncă în saltarul mesei, și, cu ochii umezi de spaimă, întrebă îngrozită: — „Pentru Dumnezeu! ce ai, Nicule?!... vroia?...“

E atât de grozav gândul, încât nu-l poate exprima. El se sprijinește fără putere de ușă, zicând: — „Am pierdut tot. Suntem sărăciți!“

Femeia rămasă uluită sub lovitura asta, își revine și arătând cu un gest către copil, zice mângâietor: — „Nu suntem bogăți? Uite comorile noastre... curaj.“

Bărbatul dă să zică ceva, să ceară ertare pentru slăbiciunea lui, dar se 'neacă, și ducând convulsiv mâna la ochi, izbucnește în hohote de plâns, și amândouă își cad în brațe zguduiți de emoție...

„Otața“ și „Leza“ stau gata să plângă, dar „Totoia“ le îmbărbătează, dă semnalul și pe când cei doi părinți plâng unul în brațele altuia, trei fetițe, trei îngerași, întonează în cor cu glasurile lor dulci de cheruvimi:

„Ține plîmeste steaua frumoasă?!...“

Vasile Pop.

Felurimi.

Un toast renunțat. La anul 1813 se însărcinase cu comanda supremă a armatelor aliate contra lui Napoleon, mareșalul austriac prințul Carl de Schwarzenberg.

Îndată după răspândirea acestei vești, gurile rele și începură a cleveți. Militarii ziceau: „Diplomat bun poate să fie dar... ear' diplomații îl țineau de mai bun soldat.“

Stavilă li-s'a pus însă când la anul 1819 în Carlsbad generalul Forverts în toastul ținut în onoarea principelui de Schwarzenberg, ridicându-și poculul exclamă: „Il golesc în sănăta-tea aceluși general, care cu toate-că avusese în lagărul seu 3 domnitori, totuși știu să înfrunte pe dușman!“ Prin aceste puține cuvinte, vestitul Blücher înfățișe nu numai situația critică a generalisimului austriac față de Monarchia aliaș, ci înfrână totodată și pe clevetitori.

O bină apucătură. La curtea franceză, pe timpul regelui Filip-cel-frumos, trăia pe la anii 1285—1314 un poet cu numele Ioan de Meun, supra numit Clopinel. În scrierile sale, nu arare-ori criticase foarte aspru moravurile femeilor de pe atunci. Criticile acestea îi atrase ura tuturor damelor aflătoare la curtea regească; ear' ura puse basa unei conjurații în fruntea căreia se puse însăși Regina. Clopinel fu prins și adus înaintea Reginei.

Regina ordonă celorlalte dame să-l lege de un stîlp și să-l supuie unei bătaii cu nuele.

Clopinel, care cunoștea prea bine naturelul femeii, se folosi de o apucătură, care îl mântui de rușinoasa pedeapsă.

Umilit le rugă, ca înainte de a-și lua pedeapsa bine meritată să-i permită o mică observare. Rugarea i-se acordă.

— „Obținend grația voastră, — zise el: „dați-mi voie a vă ruga, ca prima lovitură să 'mi-o capăt dela cea mai bătrână dintre voi.“

La auzul acestor cuvinte se înroșiră cu toatele și fiindcă nici una nu știa să înceapă, îl deteră

coroana este o tichie de hîrtie cu o pană de curcan, care ține loc de sceptor, sabie, manta de purpură și restul îmbrăcăminte. D-șoara „Totoia“ îl ia de laba stîngă, „Otața“ de laba dreaptă ca să vadă dacă poate să „mealgă flumos“ și să „stlige“ cu steaua. De mers merge bietul Marcu, dar numai pielea lui știe cum. Și când e la strigat: „ține primeste steaua!“ dl „Malcu“ strigă și el: „Mauuuuu!“ strigăt care aduce și chiar poate înlocui cu succes cuvîntul: „steauuuuu!“ În realitate cuvîntul acesta înseamnă: „vai de păcatele mele, ierta-ți-mă de stea“.

— „Vobete! vobete!“ strigă radioasă d-șoara „Otața“ și de bucurie sărută pe Marcu. D-șoara „Totoia“ îl sărută în rîndu-i, zicînd mîndră de noul craiu: „Neglesit că vorbesti!“ D-șoara „Leza“ aprobă și dînsa zicînd: „gigea, bete“ (frumos vorbește) și-l sărută pe Marcu, încât bietul motan e p'aci să crape atât se umflă în pene în mîndrie că-l sărută așa fete mari.

Iată că d-șoara „Leza“ trece, cu chiu cu vai, pragul odăii alaturate și se îndreaptă spre mamă, ca să-i spună ceva. Pe cât e de tristă mămîița, pe atât e de bine dispusă d-șoara. Și d-șoara „vea“ să fie „bacată“ (îmbrăcătă) ca toți craii dela Răsărit: îi trebuie „oochie“ (rochie) „mumoasă“ ca „vea“ să meargă cu „teaua“. Fie ce frază se rezumă în „mama“, „teaua“; și mînuțele ei mici, rumene se agită, și ochisorii se deschid mari-mari, ca să convingă pe mama că „Toia“ și „Otața“ (Totoia și Otața) pornesc cu „steaua“, „paa paa“; adică își iau rămas bun dela toți și pornesc în lume. Și și dînsa „vea oochie“, că „vea“ să „pețe“ (plece) „paa“ dar trebuie să fie „mumoasă“.

Deocamdată d-neacă „vea opa în bațe“. Mămîița lasă toate de o parte și o ia „opa“. Dar acu abia se pornește gurița d-rei „Leza“, și dă-i, cu vorba; doamne doamne! ce orator, ce flux de cuvinte! ce bogăție de gândire. Mămîița stă zăbindă, cu sprincenele ridicate, căutînd să ghicească ce vrea îngerașul.

Dar n'afî văzut importanță, dar n'afî văzut seriozitate pe dînsa și, ce gesturi pe mînuțele grăsulii! Atîta e sigur: îngerașul „vea tea“, „vea oochie“, „vea paaa“, și „vea mumoasă“, ca un „ca“. Negreșit ca să joace rolul de crai îl trebuie rochie, căci, mîr rog, aici nu se poate închipui un crai de la răsărit fără „oochie mumoasă“! Nu.

Iată că năvălește pe ușe și d-ra „Otața“. Ea nu „vea“ nici mai puțin nici mai puțin decît „cotumene“ (costumele) crailor: chivăra lui Irod și coroanele și hainele celor „tlei împăa“ (trei împărați, adică crai) și ea strigă că „medze“ (merge) cu teaua“. Iată și d-șoara „Totoia“. Ei, dacă e așa, nu rămîne alt de făcut decît să le dea „cotumene“ ca să se „bațe“. Și le dă: dar când să plece fetițele ca să repete cîntecule de stea, d-ra „Otața“ se înalță spre mămîica și-o sărută.

La rîndu-i și d-ra „Leza“ „vea“ să rutări și dă din picioruș imperios „veau și o“. D-ra „Totoia“ se întinde spre mama, și timp de câte-va clipe urmează o serie de sărutări: câte-și trele sărută și ear' sărută pe mămîița, încât i-se topește inima de înduioșare bietei mămîițe...

S'a înserat. În odaia alăturată s'aud protestările d-rei „Totoia“ când cîntecul de stea nu e bine executat. De o dată e tăcere.

Ușa se deschide și în prag apare, în bătaia lămpii, figura tristă dar hotărîtă a unui bărbat încă tiner cu trăsăturile fetei obosite de grijă. El înaintează dînd „bună seara“ și își sărută soția și după o clipă de codire pune mâna în saltarul mesei, scoate pe furis un revolver, ia câte-va cartușe, le bagă în buzunar, și zicînd: „Mă duc la prăvălie“ se îndreaptă spre ușe.

În clipa asta, ușa lăaturalnică se deschide și în prag apar cei trei crai dela răsărit. „Ilod“ înainte cu steaua, îi aține calea, după dînsul vine craiul „Baltazal“ și „Caspel“ ducînd între ei, de câte o labă, pe craiul „Menchiol“ îmbrăcat și el ca pentru o zi mare.

Fără multe fasoane, marele „Ilod“, ca mai guraliv, începe:

„Bună vîlema, bună vîlema
„Tînstîfî malî boell...
Bu... buna vîle... bu...“

Dar itele marelui „Ilod“ se 'ncurcă și un bărbat...

gășă
ari s
etiv
indus
rei t
s or
cinsti
le cer
ze a al
toat
reie
i în lmi
aduse
de nar
cari
I nu
ost în
Adev
ca
a îm
nou
ilor. el
t de n
I și r
fa, p
deas
este n
ă dato
in p
ste res
adă a
tiniu
șură. C
ile. N
la ven
noastr
unei și
vintare
sporțiv
torav b
ororit
oul n
asse/P
m în v
d n
e n
e! Din
a fete
/ ror
e, să
năne d
învețe
dreiu c
ie înle
nge ast
se să n
Rakoc
gea str
nri ad
nisme r
e-le od
redința
e veacu
Wlassic
lind cop
ă învețe
Dacă în
Așad ar
tăta cu
ori de
pe lor,
Georg
al Marc
— ruc
nă
ti
luna
lyig
as!
Blaj, 8
Iubite
Parinte
prețuit
de ferici
m'am bu
tunit D-T
simțire
purtarea
deca to
apă lim
vai, de
inimit,
me str
întune
de-a p
vede i
ear' ac
— aș
d-șoara
care în
2-3 da
do în
și dă
ntr'ade
la ra

sătoriei. Motivul adevărat e ambițiunea socială de care sunt îmbibate fetele. Fie-care își are ochii ațintiți spre clasa de bărbați care stă deasupra ei. În chipul acesta firește ea singură își reduce cercul din care ar putea alege eliminând din combinațiunile sale cercul în mod firesc mai vast al celorlora de un nivel social egal ori chiar scoborât, cu dînsa.

Frământarea aceasta se desfășoară doar în chip evident sub ochii noștri și în societatea noastră în modul cum este ea alcătuită. Clasă industrială nu e vorbă nici n'avem, dar mi-se pare că de am avea — ori poate chiar și pentru aceste cuvinte n'avem, abea s'ar găsi fete de creșterea cea mai elementară care să se mărite după meseriaș. Fetele de meseriaș le trebuie preoți ori cel puțin învățători. Fetele de preoți visează advocați, medici ori cel puțin funcționari. Școala din Arad cualifică nu-i vorbă neveste și pentru preoți și învățători; cea din Sibiu însă exclusiv numai neveste de medici și advocați. Fetele acestora, desigur își vor fi avînd și ele visele lor dar nefericirea e că aci se sfîrșește scara.

E greu să te măriți și greu să ajungi la ceva în această lume a concurenței.

Ne întâlnim însă în concurența aceasta și cu un alt cerculus vitiosus al educației și al averii, foarte interesant.

Fetele se cualifică pentru altă vicață decât cea în care s'au născut și crescut.

Li-se dă o educație mai îngrigită pentru a se cualifica pentru o căsătorie mai la rang. Cultura nu însemnează același lucru la femei ca la bărbați. Cultura bărbaților e menită să mărească producțiunea, a femeilor mărește exigențele, servindu-le drept titlu de drept pentru anumite pretențiuni. Fata care a absolvat mai multă școală și vorbește franțuzește, trebuie să poarte rochiță de mătășă.

Vanitatea este un atribut al femeii, aceasta este adevărat. Dar atributul acesta morala socială l-a prefăcut într'un factor social. Mamele își împodobesc fetele cu toate nimicurile, cheltuesc peste puteri pe toalete și le expun pretutindenea, în baluri, pe stradă, în biserici. Nu vanitatea mamei alimentează vanitatea fetei, ci nisuița de a putea rivalisa în aceasta mare concurență de fete, ca prin frumusețea să cucerească și să pună mîna pe vre-un bărbat.

* * *

Șirele de mai sus, firește, nu se pot referi la căsătoriile pe cari le încheagă dragostea. Nici acea nu o susțin, că în ziua de astăzi căsătoriile de dragoste ar fi în apunere. Nu, dar căsătoria ca instituțiune socială se contractează nu în virtutea amorului ci în virtutea considerațiilor sociale. Urmează de aci o situație morală în capătul căreia vedem cîntea vieții familiare, împlinirea datorințelor conjugale, cu un cuvînt corectitatea femeii și nimic mai mult. În sensul moralei etice ar dovedi înjosire sufletească femeia care s'ar apropia de un bărbat fără a-l iubi, morala socială nu se împedecă în aceasta, pretinde însă atîta, ca femeia să rămîna credincioasă. Fără îndoială este aceasta o însemnată devalvare a moralei, dar fiindcă aceasta stare de lucruri înfățișează atît pe bărbatul de azi cît și pe femeia de ieri.

Glossă.

*În cărările vieții,
Pasul bine ți-l îndreaptă;
Din etatea tinereții
Multe curse te așteaptă.
Tu ia sama și gîndesce
Că nimic să nu te nșele;
Fugi de clipa ce momesece;
Lumea-i plină de smintele.*

*Sbuciumări, vîrtej, căințe,
Întelni-vei la tot pasul.
Este lupta d'existință,
Ce prin ele afirmă-și glasul.
Amăgiri, vișii și toane,
Urme de-ale vanității,
Află mii și leghioane
În cărările vieții.*

*Patimi hîde și rancoare,
Cabale negre, meschine,
Nu fac și din cei buni oare
Chiar adese ori victime?!
Tu din cale nu te-a abate,
Ori ce ști că te așteaptă;
Dar' ca să le nvingi pe toate,
Pasul bine ți-l îndreaptă.*

*Nu vezi tineri de speranță
Mulți aspiranți la diploame,
Ce-si au pondul de balanță
Cafenele și cocoane?!
Ideal: pocal și grații,
Ei se închină realității.
Traiu-și duc ca sibiariții,
Din etatea tinereții.*

*De crezi la câți paradează
Sentimente naționale,
Cu sticle ce spumeghează
Pe la mese bacanale;
Te faci rob naivității,
Ce-au perdut măsura dreaptă;
Și-n arcanele vieții
Multe curse te așteaptă.*

*Unii mbrac'a lor ambiții
Chiar cu panierul sacru,
Și se'naltă n mari poziții
Cu-a smereniei simulacru.
Și când vezi că pe ntrecele
Toată lumea se mbulzesc
Că pulpana se-i sârute,
Tu ia sama și gîndesce.*

*Idei mari, losinci alese
Iau-și alții de baghetă,
Că l'a lor cerc de nterese
Să servească de vigneta.
Priveghează, ia aminte
Când vezi firme de acele;
În liniște treci nainte
Că nimic să nu te nșele.*

*Sbirii drepturilor tale,
De ved că ai ceva vlagă,
Caută chip și caută cale
Cătră dênșii să te-atragă.
De te pleci, lăcat pe gură
Și pe inimă-ți pun clește.
Nu te amăgi de-alură,
Fugi de clipa ce momesece.*

*N'avea frică de teroare
Nici de gene încrețite.
Nu lăsa să te împresoare,
Nici patimi și nici ispite.
Totdeauna socotesce
Cum să te părești de rele,
Și stai tare bărbătește;
Lumea-i plină de smintele.*

*Lumea-i plină de smintele,
Fugi de clipa ce momesece.
Că nimic să nu te nșele,
Tu ia sama și gîndesce;
Multe curse te așteaptă,
Din etatea tinereții.
Pasul bine ți-l îndreaptă
În cărările vieții.*

Traian I. Magler.

Legendele mănăstirilor noastre.

De George Coșbuc.

Noi cunoaștem legendele multor mănăstiri românești. De când ne ocupăm cu adunarea a tot ce este creațiune a fantasiei și credinței poporului, am cules mult din ce s'a mai putut culege din rămășițele cele din urmă ale tradițiilor și ale legendelor referitoare la mănăstiri. Am zis mult, deși eu unul nu cred să fi rămas ceva neadunat în punctul acesta: mănăstirile sunt puține în proporție cu dealurile, văile, munții, satele și câte toate care-și au legende și tradițiile lor, apoi mănăstirile au fost și sunt mereu cercetate de vizitatori, cari pot culege la fața locului toate amănuntele tradiționale. Și după cum toată istoria noastră artistică culturală și în mare parte cea politică este legată de mănăstiri, toate cercetările noastre asupra istoriei interne a țării românești este ațintită spre mănăstirile trecutului. Ele n'au fost numai școli și centre ale artei picturale și musicale, dar tot odată stabilimente tipografice, și mai pe sus de toate cetăți de apărare și puncte de observație.

E greu de aflat, întru cât numite legende și tradiții, referitoare la mănăstirile noastre, sunt creațiuni originale ale poporului nostru — un fapt oare care istoric împodobit cu invenții poetice — ori sunt simple împrumuturi dela alte popoare. Tradițiile și legendele se adaptează mai ușor de cât basmul.

Legenda clădirii mănăstirii Argeșului, bunăoară, cu zidirea unei neveste de vie în temelia mănăstirii, este comună tuturor popoarelor eretice din peninsula balcanică. Sărbii, Grecii și Albanezii povestesc tot despre zidirea unei neveste vii în temelia unor anumite poduri monumentale, cari se surpau noaptea și n'au putut fi ridicate până ce meșterul-architect nu și-a sacrificat soția, în urma unei porunci ce-a primit-o în vis.

E prin urmare aceeași legendă. Am creat-o noi, și dela noi au împrumutat-o celelalte popoare, ori am împrumutat-o noi dela alții? Se poate, că legendă n'a fost creată de nici unul dintre popoarele cari o au astăzi, ci a fost moștenită dela alt popor mai vechiu, din timpul pe când exista într'adevăr nu numai credința, că îngroparea unui om viu în temelie dă traînicie clădirii, dar pe când exista însuși faptul, care astăzi e numai o superstiție.

Nu încape nici o îndoială, că au fost vremuri, când se făceau jertfe de oameni vii, ca să dea traînicie zidurilor. Superstiția de astăzi e o dovadă și o rămășiță a acestei credințe.

Nu numai la noi, dar pretutindeni în Europa, există superstiția că dacă meșterul clăditor măsoară umbra unui om cu o ată și apoi îngroapă așa aceasta în temelia zidurilor, el dă traînicie clădirii. Va să zică, tot îngroparea unui om de viu, într'un chip simbolic: dacă nu'l poți îngropa pe el însuși, îi îngropi chipul sau măcar umbra lui.

La această superstiție s'a adăugat alta: anume, că acel om a cărui umbră a fost îngropată, trebuie să moară în cursul anului. De aici apoi meșterul clăditor poate să fie criminal — în înțelesul superstiției — căci poate ucide pe un dușman al său, îngropându-i umbra.

În Suedia acu doi ani a fost un proces în sensul acesta, care a mirat lumea: un om, aflând prin trădarea zidarilor, că arhitectul i-a îngropat umbra, a tras în judecata tribunalului pe arhitect.

Altă dovadă despre existența jertfirii de om viu s'a păstrat la popoarele nordice: de câte ori se dă drumul pe apă unei corăbii nouă, proprietarii vaporului aruncă duhurilor rele jale mării chipul unui om făcut din ceară, ca să le împace și să nu ceară mai mult. Dacă din întâmplare cade în apă unul dintre vâslăii corăbiei celei nouă, nimeni nu sare să-l scape, ci-l lasă ca jertfă mării.

Legenda mănăstirii Argeșului este deci născută din superstiția aceasta. E singura legendă cu această temă: mănăstirea Argeșului singura mănăstire cu o legendă păgână.

Tema cea mai favorită a legendelor mănăstirilor noastre este copacul arătat în vis. Cu puține excepții, toate mănăstirile noastre au fost clădite pe locul unui copac bătrân, pe care i-l-a arătat în vis

ori un foc sub tulpina copacului, ori urmă un glas ce eșia din copac și alte menea semne, toate raportându-se la o calitate anumită: aici și nu alt undeva să se clădească mănăstirea. Cultul copacilor, mai ales al acelor seculari, pe care de dealuri, s'a atins târziu după intrarea creștinismului, și avem destule exemple, că prin suta VIII și IX creștinii de abia întorși dela păgânism prin țări s'adunau să se închine mai cu sub un copac bătrân, după vechiul obicei de cât în biserici. Copacul, ales de tot sfânt, era locul de adunare al poporului nu numai în cauze religioase, ci și în juridice și de ordine publică, sub făcea judecățile și legile, bălciurile și pețele. Locul rămănea sfânt și după gerea copacului și în cursul veacurilor se păstra multă vreme amintirea de acel copac mort de mult.

E natural deci, că în veacurile mai de mult, pe când încă păgânismul era sters cu totul din sufletele creștinilor oamenii căutau să facă templul creștin adevărat biserica sau mănăstirea creștină pe locul templului celui vechiu, adică copacului slab și tot mai slab amintit despre acest fapt a dat naștere legendelor că un semn cerec, arătat mai ales în a designat cutare ori cutare copac, să fie pe locul căruia trebuie zidită mănăstirea.

Acești arbori seculari erau de rime impunătoare, ca sub umbre și în postul crengilor să poată adăposti mîna lume. Eu cred, că precum la Slavi e mănăstiri mai mici clădite după sfîntului copac tăiat, tot așa după încercarea să clădim o biserică din lemnul unui singur stejar sfînt și acesta se înțelege, și c'ă un fapt istoric ce se spune despresă dintr'un lemn, că dacă e leproteș explicarea.

Trecem acum peste aceste mănăstiri Slatina, clădită pe locul din care eșia un glas ce în cioban să spue lumii, că accere mănăstire; trecem peste pacului, care singur cămbăia în viață pe Radu Negumăneț jurat de dușmani, pe cel veri lui Flămânda la Câmp, unde face mănăstire; trec peste sfîntului Nicodem, că fost acest călugăr după irăția u pe locul unde a clămanăstirului. Mănăstirea Coma, Biscola au aproape acelelegende nunte, cu copacul, pe se ar vorbitoare.

Tot vorbitoare ost ico arătat lui Mihaiu Viti pe cor mănăstirea Dealului lui M Mare, pe copacul delzia. De doi se spune aceea neveste. bătuți — cel dintei Turci de Unguri — au afit obos copac bătrân, și înm li-s icoană vorbitoare, i-a în plece din nou în a. Bir multumită Domnula ridi rile lor pe locul cului. cel Mare, nici Mih'au io și clăditori de mână dar e doi spune poporul au clă îndemnați prin ace visiu

Cea mai fruză din mănăstirilor făcute locu este fără îndoială ea a Mare, clăditorul Pu. Într elementul vechiu în (elementul creștin (arăa ic rilor) mai întră sieme genda e destul de sim lu' Neculceași ma sovita a lui Alexandri. I Marcu năstite. Unde? See le tras de oșteni și popobsolut de cere în aruncarea sau gască arcași ai săi. Arcvitatele lor merg departe. Dar geata lui sboară corap a fe se împlântă într'un mî alalt va fi altarul, zice Si cupu va pe locul copacului. d-sara reb pa

Aceasta e tradiția. Ori o fi încercat Ste nu, mănăstirea Putna potrivit obiceiului păgă unui alt templu mai vechi sfânt.

* Aici aparține și legendă

Mai ieftin ca ori-unde

Spre binevoitoarea atențiune!

Am onoare a Vă încunoștința, că am deschis în *Arad, strada Deák Ferencz Nr. 24* vis-à-vis de biserica reformată, un institut de

lithographie, cyncographie și autographie.

Efectuesc tot felul de lucrări cari se țin de aceste branșe, precum: cărți de vizită, de adrese, bilete de logodnă și cununie, invitări, vignete, capete de scrisori, placate (afșe), note, blanchete, caete de caligrafie, de desemn. peisage, atestate, diplome, acții, libele de depunere și tot felul de lucrări artistice și în culori etc. etc. Prețuri moderate.

Asigurându-Vă, că 'mă voi da toată silința, să îndeplinesc lucrările primite cu cea mai mare punctualitate și promptitudine, conform gustului și dorinței, Vă rog să binevoiți a mă onora și sprijini cu prețuitele D.-Voastre comande.

Cu toată stima:

PETRU SIMTION,
proprietar de lithographie.

Din privilegiul sezonului iarnă și primăvară am onoare a recomanda onor. publice și bogatului

desit de

haine bărbăți și de copii,

ce se vënd cu cele mai modeste prețuri, precum și cele mai fine costume de modă și de sezon pentru bărbați și copii, pardosiuri și îmbrăcăminte de dănit, paltoane ploaie, bunzi de iarnă, precum și bunzi de raș și haveburi.

Recomand depositul meu haine de iarnă și primăvară, mai ales onorațiilor domni precă cărora le vënd cu cele mai ieftine prețuri.

Cu ag

885 2-6

Isidor Makovitz

Calea Andrassy 8 (In fața biserica moriților.)

Mai ieftin ca ori-unde.

Asociațiunea de economii și ajutor din Ghiroc.

CONVOCARE.

Domnii membri ai „Asociațiunei de economii și ajutor din Ghiroc”, prin aceasta se convoacă la

a V-a adunare generală ordinară

care se va ține în **12/25 Ianuarie 1903.** în sala școalei a II-a greco-orient. română din Ghiroc, la 2 ore p. m.

Obiectele de pertractare:

1. Raportul direcțiunei și a comitetului de supraveghere despre cursul afacerilor în anul 1902.
2. Presentarea bilanțului și a propunerii asupra venitului curat.
3. Alegerea comitetului de supraveghere pe 1 an.
4. Exmiterea a doi acționari pentru verificarea proiectului adunării generale.
5. Eventuale propuneri.

Ghiroce, la 9 Ianuarie n. 1903.

Contul Bilanțului — Mérleg számla.

Active — Vagyon			Pasive — Teher		
	Cor.	fil.		Cor.	fil.
1 Cassa în numerar — Készpénz.	158	31	1 Capital acționar încurs — Befizetett részvénytőke		
2 Cambiți escomptate — Leszámitolt váltók	15.031	—	2 Depuneri — Betétek.		
3 Spese de fondare — Alap. költség Cor. 170.—			3 Fond de rezervă — Tartalék-alap		
Amortisare — Leirás ” 85.—	85	—	4 Profit curat — Tiszta nyereség.		
4 Mobiliar — Butorzat ” 10.—					
Amortisare — Leirás ” 5.—	5	—			
	15.279	31			

Contul de profite și perderi — Nyereség és veszteség számla.

Eșite — Kiadás			Intrate — Bevétel		
	Cor.	fil.		Cor.	fil.
1 Interese după depuneri — Betéti kamat.	28	93	1 Interese de escompt — Leszámitolási kamat		
2 Contrib. directă și aruncuri — Egyenes és potadó.	146	43	2 Provisiuni — Jutalék		
3 Remunerațiuni — Fizetések	150	—	3 Interese de întârziere — Késedelmi kamat.		
4 Chirie și încălzit — Házbér és fűtés.	60	—	4 Competință de scris — Írásdíj		
5 Amortisare din spese de fondare — Leirás az alapítási költségekből.	85	—			
6 Amortisare din mobiliar — Leirás a butorzatból	5	—			
7 Spese diverse — Különféle kiadások.	70	63			
8 Profit curat — Tiszta nyereség.	1.108	65			
	1.660	64			

Ghiroce, la 31 Decembrie 1902.

Francisc Metzger m. p.,
președinte.

Atanasiu Baicu m. p.,
director executiv.

Vasilie Avramuțiu m. p.,
casar.

Lazar Cărbunariu m. p., **Iosif Galția** m. p., **Ioan Stoia** m. p., **Ioan Rugia** m. p., **Titus Miu** m. p., **George Rotariu** m. p., **Trifu** m. p.,
membri direcțiunei.

Confrontându-se cu registrele principale și auxiliare s'au aflat exacte. — A fő és mellék könyvekkel összehasonlítottván helyesnek tiltott.

Ghiroce, la 9 Ianuarie n. 1903.

Bostoc Miu m. p.,

Iosif Buibaștu m. p.,

Trifu Andrașiu m. p.,

Nicolae Aga m. p.,

Aurel Sandu m. p.,

membri comisiunei supraveghitoare.